

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, 6. octobar 2017. godine
Br. ref.:RK 1134/17

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI57/17

Podnosilac

„KLENAK – DOO“

Ocena ustavnosti presude Žalbenog veća Posebne komore Vrhovnog suda za pitanja koja se odnose na Kosovsku agenciju za privatizaciju AC-I-16-0075-A0001 od 5. januara 2017. godine

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Arta Rama-Hajrizi, predsednica
Ivan Čukalović, zamenik predsednika
Altay Suroy, sudija
Almiro Rodrigues, sudija
Snezhana Botusharova, sudija
Bekim Sejdiu, sudija
Selvete Gërzhaliu-Krasniqi, sudija
Gresa Caka-Nimani, sudija

Podnosilac zahteva

1. Zahtev je podnela kompanija „Klenak-DOO“ iz Kruševca, Republika Srbija (u daljem tekstu: podnosilac), koju zastupa Abit Asllani, advokat iz Prištine.

Osporena odluka

2. Podnosilac osporava presudu Žalbenog veća Posebne komore Vrhovnog suda za pitanja koja se odnose na Kosovsku agenciju za privatizaciju (u daljem tekstu: Žalbeno veće) AC-I-16-0075-A0001 od 5. januara 2017. godine.
3. Osporena presuda Žalbenog veća podnosiocu je uručena 17. januara 2017. godine.

Predmetna stvar

4. Predmetna stvar je ocena ustavnosti osporene presude kojom su, navodno, povređena prava i slobode podnosioca garantovane članom 21. [Opšta načela], članom 22. [Direktna primena međunarodnih sporazuma i instrumenata], članom 24. [Jednakost pred zakonom], članom 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje], članom 46. [Zaštita imovine], članom 53. [Tumačenje odredbi ljudskih prava], članom 54. [Sudska zaštita prava], članom 55. [Ograničenje prava i osnovnih sloboda], članom 56. [Prava i slobode tokom vanrednog stanja], članom 57. [Opšta načela] i članom 58. [Odgovornost države] u vezi sa poglavljem III [Prava zajednica i njihovih pripadnika] Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav).

Pravni osnov

5. Zahtev je zasnovan na članu 113.7 Ustava, članu 47. Zakona o Ustavnom sudu Republike Kosovo br. 03/L-121 (u daljem tekstu: Zakon) i pravilu 29. Poslovnika o radu Ustavnog suda (u daljem tekstu: Poslovnik o radu).

Postupak pred Ustavnim sudom

6. Dana 16. maja 2017. godine, podnosilac je podneo zahtev Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud).
7. Dana 17. maja 2017. godine, predsednica Suda je imenovala sudiju Altaya Suroya za sudiju izvestioca i Veće za razmatranje, sastavljeno od sudija: Almiro Rodrigues (predsedavajući), Snezhana Botusharova i Arta Rama-Hajrizi.
8. Dana 26. maja 2017. godine, Sud je obavestio podnosioca o registraciji zahteva i kopiju zahteva je poslao Žalbenom veću.
9. Dana 06. septembra 2017. godine, Veće za razmatranje je razmotrilo izveštaj sudije izvestioca i iznelo Sudu preporuku o neprihvatljivosti.

Pregled činjenica

10. Podnosilac zahteva je kompanija koja je sve do 02. decembra 1997. godine, pružala svoje usluge „Društvenom preduzeću LUX“ (u daljem tekstu „D.P. LUX“) iz Mitrovice.

11. Dana 27. septembra 2013. godine, podnosilac je podneo zahtev Kosovskoj agenciji za privatizaciju (u daljem tekstu: KAP), kojim je tražio isplatu duga koji „D.P. LUX“ nije isplatilo za period 04. februara 1997. godine. do 02. decembar 1997.godine.
12. Dana 23. oktobra 2013. godine, KAP-Organ za likvidaciju “D.P. LUX“ je doneo odluku [MIT 039-0011] kojom je zahtev za isplatu duga podnosioca odbio kao neosnovan zbog zastarelosti.
13. Dana 25. novembra 2013. godine, podnosilac je podneo žalbu Posebnoj komori Vrhovnog suda za pitanja koja se odnose na Kosovsku agenciju za privatizaciju (u daljem tekstu: Posebna komora) protiv odluke KAP od 23. oktobra 2013. godine.
14. Dana 14. maja 2014. godine, KAP je podnela odgovor na žalbu podnosioca Posebnoj komori, navodeći da je žalba podnosioca zastarela.
15. Dana 23. marta 2016. godine, Specijalna komora Vrhovnog suda za pitanja koja se odnose na Kosovsku agenciju za privatizaciju (u daljem tekstu Specijalna komora) je donela presudu [C-IV-13-3274], kojom je žalbu podnosioca odbila kao neosnovanu. U obrazloženju presude stoji:

„Napadnuta Odluka je pravedna, osnovana, dobro obrazložena, ne sadrži proceduralna kršenja, jasna je i razumljiva za stranke i sadrži sve odlučujuće činjenice na kojima se zasniva.“

[...]

„Po članu 374, stav 1 Zakona o obligacionim odnosima (sl, list SFRJ br. 29/78 predviđa se: „recipročni zahtevi pravnih društvenih lica, ugovorom o prometu robe i usluge, kao i zahtevi za nadoknadu pričinjene štete, u vezi sa ovim ugovorima , zastarevaju u roku od 3 godine.“

16. Podnosilac je podneo žalbu Žalbenom veću protiv presude Specijalnog veća [C-IV-13-3274].
17. Istovremeno, KAP je poslala odgovor Žalbenom veću.
18. Dana 05. januara 2017. godine, Žalbeno veće je donelo presudu [AC-I-16-0075-A0001], kojom je žalbu podnosioca odbilo kao neosnovanu. U obrazloženju presude stoji:

Žalilac, niti žalbom niti svojim odgovorom na odbranu tužene, sudu nije dostavio ni jedan dokaz, da je on podneo ranije neki zahtev za isplatu navedenog duga. Ili da se obratio nadležnom sudu u vremenu od decembra 1997. godine, kad je preduzeće prekinula sa redovnom isplatom duga. Ovom radnjom bi se prekinulo vreme zastarevanja...”.

Navodi podnosioca

19. Podnosilac navodi: *“Presude sudova u obe instance, nisu osporile činjenični aspekt materijalne suštine i postojanja duga/obaveze Kosovske agencije za privatizaciju nad tužiocem u ovom slučaju, jer su sve tvrdnje odbijene pod obrazloženjem da je „istekao zakonski rok za zahtev o dugu... a do takve situacije je došlo jer su sudovi pogrešno utvrdili činjenično stanje i pogrešno primenili materijalno pravo”*
20. Podnosilac traži od Suda *„da proglasi nevažećim presudu Specijalne Komore PKVSK i Presudu Žalbenog veća i da predmetnu stvar vrati istim na ponovno razmatranje i odlučivanje”*

Prihvatljivost zahteva

21. Sud prvo ispituje da li je zahtev ispunio uslove prihvatljivosti, koji su utvrđeni Ustavom, propisani Zakonom i dalje predviđeni Poslovníkom o radu.
22. Sud navodi da, u skladu sa članom 21.4 Ustava koji predviđa da *“Ustavom utvrđena prava i osnovne slobode važe i za pravna lica, onoliko koliko su izvodljiva”*, podnosilac ima pravo da podnese ustavnu žalbu pozivajući se na osnovna prava koja važe za pojedince, kao i za pravna lica (vidi: *mutatis mutandis*, rešenje od 27. januara 2010. godine, zahtev KI41/09, AAB-RIINVEST Univerzitet DOO, Priština protiv Vlade Republike Kosova).
23. U tom smislu, Sud se poziva na stavove 1 i 7, člana 113. (Jurisdikcija i ovlašćene strane) Ustava koji propisuju:

“1. Ustavni sud odlučuje samo u slučajevima koje su ovlašćene strane podnele sudu na zakonit način.

(...)

7. Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom.”

24. Sud primećuje da je podnosilac zahteva ovlašćena strana; zahtev je podnet u skladu sa rokovima propisanim u članu 49. Zakona i podnosilac zahteva je iscrpeo sva pravna sredstva.
25. Međutim, Sud se poziva i na član 48. Zakona [Tačnost podneska], koji kaže:
“Podnosilac podneska je dužan da jasno naglasi to koja prava i slobode su mu povređena i koji je konkretan akt javnog organa koji podnosilac želi da ospori.”
26. Sud se, dalje, poziva na pravilo 36 (1) d) i (2) b) Poslovníka o radu, koje predviđa:

“(1) Sudu je dozvoljeno da rešava zahtev:

[...]

d) ako je zahtev *prima facie* opravdan ili nije očigledno neosnovan.

(2) Sudu proglašava zahtev kao očigledno neosnovan kada zaključí:

[...]

b) da iznete činjenice ni na koji način ne opravdavaju tvrdnju o kršenju osnovnih prava“.

27. U konkretnom slučaju, podnosilac smatra da su redovni sudovi, odlučujući po njegovom tužbenom zahtevu, pogrešno utvrdili činjenično stanje i pogrešno primenili materijalno pravo, što je rezultiralo time da se sudovi bave isključivo proceduralnim pitanjem vezano za zastarelost njegovog tužbenog zahteva, a ne samom suštinom koja se odnosila na isplatu duga. Time je navodno došlo do povrede njegovih ustavnih prava i sloboda.
28. S tim u vezi, Sud ponavlja da je Evropski sud za ljudska prava (u daljem tekstu: ESLJP) utvrdio „da je uloga redovnih sudova da tumače i primenjuju pravila procesno-materijalnog prava“ (vidi: *mutatis mutandis*, *García Ruiz protiv Španije* [VV], br. 30544/96, paragraf 28, Evropski sud za ljudska prava [ESLJP] 1999-I).
29. Sud, takođe, ponavlja da je potpuno utvrđivanje činjeničnog stanja u punoj nadležnosti redovnih sudova i da je uloga Ustavnog suda samo da obezbedi poštovanje prava garantovanih Ustavom i drugim pravnim instrumentima i stoga, ne može da deluje kao sud „četvrte instance“ (vidi: ESLJP, slučaj *Akdivar protiv Turske*, br. 21893/93, od 16. septembra 1996. godine, paragraf 65; vidi takođe: *mutatis mutandis* Ustavni sud: slučaj K186/11, podnosilac zahteva: *Milaim Berisha*, od 5. aprila 2012. godine).
30. Na osnovu toga, Sud nalazi da navodi podnosioca o pogrešnoj primeni i nedoslednoj interpretaciji relevantnih zakonskih odredbi, kao i navodi o pogrešno utvrđenom činjeničnom stanju koje su, navodno, počinili Specijalno veće i Žalbeno veće, pokreću pitanja koja spadaju u delokrug redovnih sudova (zakonitost), a ne u domen Ustavnog suda (ustavnost).
31. Ovaj Sud će se, dakle, izuzetno upustiti u ispitivanje načina na koji su nadležni sudovi utvrđivali činjenice i na tako utvrđene činjenice primenili pozitivno-pravne propise, kada je očigledno da je u određenom postupku došlo do proizvoljnog postupanja redovnog suda, kako u postupku utvrđivanja činjenica, tako i u postupku primene relevantnih pozitivno-pravnih propisa.
32. Međutim, Sud primećuje da je podnosilac u zahtevu podnetim Sudu pokrenuo ista pitanja koja se odnose na procesne propuste koje je, navodno, načinilo Specijalno veće kada je njegov tužbeni zahtev odbacilo zbog zastarevanja, oslanjajući se na važeće zakonske propise, konkretnije na član 374. stav 1 Zakona o obligacionim odnosima.

33. S tim u vezi, Sud zapaža da je identične prigovore podnosilac izneo i pred Žalbenim većem, koji se u presudi [AC-I-16-0075-A0001] iscrpno njima bavilo, pri čemu je i ocenilo te navode kao neutemeljene, uz obrazloženje koje se ovom Sudu ne čini proizvoljnim.
34. Dalje, Sud ne nalazi proizvoljnim ni presudu [AC-I-16-0075-A0001] Žalbenog veća i to iz razloga što je za svoju odluku dalo jasna objašnjenja koja imaju zakonsko utemeljenje u relevantnim zakonskim odredbama koja se tiču upravo pitanja zastarelosti tužbenog zahteva.
35. Imajući u vidu navedeno, kao i okolnosti konkretnog predmeta, Sud u obrazloženju osporenih odluka redovnih sudova ne vidi bilo kakvu proizvoljnost u primeni materijalnog prava. Takođe, ne može naći elemente koji bi ukazivali na nepravilnost ili arbitrarnost u donošenju osporenih odluka na štetu podnosioca.
36. Shodno tome, Sud smatra da ništa u slučaju predstavljenim od strane podnosioca ne ukazuje da su postupci pred redovnim sudovima bili nepravični ili proizvoljni da bi Ustavni sud bio uveren da su podnosiocu zahteva uskraćena bilo kakva ustavom zagarantovana prava i obaveze.
37. Sud smatra da je obaveza podnosioca zahteva da potkrepi svoje ustavne tvrdnje i podnese *prima facie* dokaz koji ukazuje na povredu prava garantovanih Ustavom i EKLjP. Ta ocena je u skladu sa nadležnošću Suda (vidi: slučaj Ustavnog suda br. KI19/14 i KI21/14, podnosioci zahteva: *Tafil Qorri i Mehdi Syla*, od 5. decembra 2013. godine).
38. Međutim, Sud nalazi da podnosilac zahteva nije potkrepio svoju tvrdnju, niti je pokazao da je došlo od povrede njegovih prava.
39. Dakle, zahtev podnosioca je očigledno neosnovan na ustavnim osnovama i treba da se proglašeni neprihvatljivim u skladu sa pravilom 36 (1) d) i (2) b) Poslovnika o radu.

IZ OVIH RAZLOGA

Ustavni sud Kosova u skladu sa članom 113, stav 7 Ustava, članom 47. Zakona i 36 (1) d) i (2) b) Poslovnika, na sednici održanoj 6. septembra 2017. godine, jednoglasno

ODLUČUJE

- I. DA PROGLASI zahtev kao neprihvatljiv;
- II. DA DOSTAVI stranama ovu odluku;
- III. DA OBJAVI ovu odluku u Službenom listu u saglasnosti sa članom 20. stavom 4. Zakona i
- IV. Ova odluka stupa na snagu odmah

Sudija izvestilac

Altay Suroy

Predsednica Ustavnog suda

Arta Rama-Hajrizi